

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 656713
Zaaknummer: 813261

Houten, 31 oktober 2023

Onderwerp:

Advies aanwijzing lokale publieke media-instelling

Beslispunten:

1. Het Commissariaat voor de Media positief te adviseren over de vraag of Stichting Media Houten voldoet aan de wettelijke toegangscriteria voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor Houten, te weten:
 - a. dat Stichting Media Houten een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid is;
 - b. dat Stichting Media Houten zich ten doel stelt op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven;
 - c. dat Stichting Media Houten volgens de statuten een programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) heeft dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt;
 - d. dat het in gemeente Houten reeds actieve pbo representatief is samengesteld voor de belangrijkste in de gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, geestelijke en godsdienstige stromingen.
2. Het Commissariaat voor de Media te bevestigen dat de gemeenteraad bij het advies in aanmerking heeft genomen dat de aanvraag van Stichting Media Houten een aanwijzingsaanvraag betreft voor meerdere gemeenten, te weten Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein.
3. Het Commissariaat voor de Media per brief (bijlage 9) over het advies van de gemeenteraad te informeren.

Samenvatting

Stichting Media Houten heeft bij het Commissariaat voor de Media een aanvraag ingediend voor het verkrijgen van een aanwijzing als lokale omroep in de gemeenten Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein. Omdat de stichting eerder al is aangewezen als lokale omroep voor de gemeente Houten, gaat het om een zogenoemde aanvraag tot gebiedsuitbreiding. Voordat het Commissariaat een besluit kan nemen over de aanvraag dienen de gemeenteraden van de vier betrokken gemeenten het Commissariaat te adviseren over de vraag of de stichting voldoet aan de eisen in de Mediawet. De huidige aanwijzing van de stichting Media Houten als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Houten blijft geldig totdat het Commissariaat een vervangend aanwijzingsbesluit neemt.

Aanleiding

Met zijn brieven van 31 mei 2023 (bijlage 1) en 31 juli 2023 (bijlage 2) heeft het Commissariaat voor de Media aan de gemeente Houten laten weten dat Stichting Media Houten een aanvraag (bijlage 3) voor gebiedsuitbreiding heeft ingediend. De aanvraag richt zich op het verkrijgen van een vijfjarige aanwijzing als lokale publieke media-instelling in de gemeenten Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein. Om ook andere potentiële gegadigden de kans te geven om een aanwijzing als lokale omroep voor dit verzorgingsgebied te krijgen, heeft het Commissariaat de aanwijzingsprocedure opengesteld. Onderdeel daarvan was een bekendmaking in de Staatscourant (d.d. 12 mei 2023, bijlage 4). Bij het Commissariaat hebben zich geen andere gegadigden voor een aanwijzing gemeld.

Voordat het Commissariaat een besluit kan nemen over de aanvraag van Stichting Media Houten dient de gemeenteraad het Commissariaat op grond van de Mediawet 2008, artikel 2.61, derde lid, te adviseren over de vraag of media-instelling Stichting Media Houten voldoet aan de eisen die de wet (art. 2.61, tweede lid) stelt: 'Voor aanwijzing komen slechts in aanmerking instellingen die:

1. rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
2. zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop

656713

de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en

3. volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.'

Beoogd effect

Het voorgestelde raadsbesluit geldt als advies aan het Commissariaat voor de Media. Het Commissariaat weegt het advies mee in zijn besluit op de aanvraag van Stichting Media Houten. Beoogd effect van het raadsbesluit is de aanwijzing - door het Commissariaat - van Stichting Media Houten als lokale publieke media-instelling voor de gemeenten Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein.

Argumenten per beslispunt

1.a. *Dat blijkt uit haar inschrijving bij de Kamer van Koophandel.*

De lokale publieke media-instelling is als stichting ingeschreven bij de Kamer van Koophandel (KvK-nummer 30268411) onder de naam Stichting Media Houten (bijlage 5).

1.b. *Dat blijkt uit de statuten van de stichting.*

Volgens de statuten van Stichting Media Houten (bijlagen 6 en 7) stelt zij zich ten doel:

- het verzorgen van media-aanbod, bestemd voor de gemeente of gemeenten waarvoor zij door het Commissariaat voor de Media als lokale publieke media-instelling is aangewezen, hierna te noemen: het verzorgingsgebied, dat in zodanige mate is gericht op de bevrediging van de in het verzorgingsgebied levende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke behoefte, dat haar programma geacht kan worden van algemeen nut te zijn;
- het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

1.c. *Dat blijkt uit de statuten van de stichting.*

Volgens de statuten van Stichting Media Houten kent de stichting een programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) met vier taken:

- het bepalen van het beleid voor het media-aanbod;
- toetsing van de in het programmabeleid verwoorde uitgangspunten;
- het geven van adviezen, gevraagd en ongevraagd, aan het bestuur;
- het goedkeuren van de door het bestuur jaarlijks aangeboden rapportages (jaarplan en jaarverslag) aangaande het gevoerde en gerealiseerde programmabeleid.

1.d. *Dat blijkt uit het overzicht van de leden van het programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) van Omroep Houten, zie Bijlage 8.*

Het overzicht laat zien dat de leden een representatieve afspiegeling vormen van de lokale gemeenschap. De leden zijn allen deskundig in het werkveld van de stroming die zij vertegenwoordigen. Zij zijn zich bewust van hun taak en verantwoordelijkheid.

2.1. *Dat blijkt uit de aanvraag van Stichting Media Houten.*

De aanvraag betreft een uitbreiding van het verzorgingsgebied van Stichting Media Houten met IJsselstein, Lopik en Nieuwegein. Doel is te komen tot een sterk en professioneel mediaplatform in de regio Lekstroom – werktitel: 'multilokale omroep Lekstroom' - waarin de lokale identiteit per gemeente is geborgd door te werken met een editiemodel. Elke gemeente heeft een eigen editie of venster met lokaal nieuws en lokale producties. Richting en kaders van de lokale content worden bepaald door het lokale pbo.

3.1 *Het Commissariaat voor de Media verzoekt om schriftelijk over het raadsbesluit te worden geïnformeerd*

Met de brief – met daarbij het raadsbesluit als bijlage – voldoen we aan het verzoek van het Commissariaat voor de Media om haar schriftelijk over het advies van de raad te informeren.

Kanttekeningen

1.1. *Een aantal van de in het pbo voor Houten genoemde leden werkt bij organisaties die door gemeente Houten worden gesubsidieerd.*

Wij zijn van mening dat dit geen belemmering vormt voor het lidmaatschap van het pbo. Immers de subsidieverlening richt zich op het werkveld van de organisatie waar het pbo-lid

werkt, en op vooraf gemaakte (prestatie-)afspraken die achteraf moeten worden verantwoord. Daarnaast verklaart Stichting Media Houten in zijn aanvraag voor de aanwijzing dat de pbo-leden geen nevenfunctie(s) uitoefenen die de onafhankelijkheid van het media-aanbod kunnen beïnvloeden.

1.2. De organisatiestructuur van Omroep Lekstroom moet nog nader worden uitgewerkt
Stichting Media Houten is penhouder voor het project Omroep Lekstroom. Het doel – zoals ook verwoord in de aanvraag bij het Commissariaat en in de visie van de initiatiefnemers van het project Omroep Lekstroom (bijlage 10) - is in het Lekstroomgebied te komen tot een sterk en professioneel mediaplatform. Hoe de verschillende edities in de praktijk vorm krijgen, en welke keuzes de op behoud van de lokale identiteit gerichte pbo's daarbij maken, is nog niet uitgekristalliseerd. In de komende periode is dit een van de aandachtspunten van Stichting Media Houten en de mede-initiatiefnemers van Omroep Lekstroom.

2.1. Houten onthoudt zich van een standpunt over de representativiteit van het pbo in Lopik

Uit de aanvraag van de aanwijzing blijkt dat het pbo van Lopik nog niet is samengesteld (bijlagen 3 en 8).

2.2. Houten kan zich niet uitspreken over de representativiteit van de pbo's in de gemeenten IJsselstein en Nieuwegein

De raad van Houten heeft geen kennis van de mate waarin de pbo's van respectievelijk IJsselstein en Nieuwegein (bijlage 8) representatief zijn voor die gemeenten. Kennis hierover is wel aanwezig bij de gemeenten IJsselstein en Nieuwegein zelf. De gemeenteraad van Houten vertrouwt op het positieve advies van IJsselstein en Nieuwegein over de pbo's in deze gemeenten. Om die reden verklaart de raad van Houten zich akkoord met de genoemde samenstellingen van de pbo's in IJsselstein en Nieuwegein.

Participatie

Stichting Media Houten heeft – op eigen initiatief en laatstelijk ook op verzoek van burgemeester en wethouders - op verschillende momenten raadsleden en -fracties geïnformeerd over het project Omroep Lekstroom.

Financiën en formatie

Op dit moment hebben gemeenten volgens de Mediawet een instandhoudingsplicht voor de lokale publieke omroep. Dat wil zeggen dat de gemeente verantwoordelijk is voor de bekostiging van de lokale omroep. Gemeenten ontvangen hier jaarlijks een niet geoormerkt bedrag voor via de Algemene Uitkering van het Rijk (Gemeentefonds). Dit zogenoemde richtsnoerbedrag (gebaseerd op het aantal huishoudens) is voor gemeente Houten afgerond 30.000 euro. Voor gemeenten die 'hun' lokale omroep voor minder dan het richtsnoerbedrag bekostigen, geldt een motiveringsplicht.

Stichting Media Houten ontvangt nu jaarlijks van de gemeente een subsidie van afgerond 30.000 euro. Dit bedrag is structureel in de gemeentebegroting opgenomen. Voor het kalenderjaar 2024 heeft Stichting Media Houten bij gemeente Houten een subsidieaanvraag ter hoogte van voornoemd bedrag ingediend. De verwachting is dat deze wordt toegekend. In 2025 wordt volgens de huidige planning de nieuwe Mediawet van kracht. Daarin is onder meer geregeld dat de bekostiging van lokale omroepen voortaan niet meer via de gemeenten maar via het Rijk loopt.

Het gevraagde raadsbesluit heeft geen consequenties voor de gemeentelijke formatie.

Communicatie

Het raadsbesluit wordt per brief aan het Commissariaat voor de Media meegedeeld (bijlage 9). Op de wekelijkse pagina GemeenteNieuws wordt kennisgegeven van het raadsbesluit om het Commissariaat voor de Media positief te adviseren over de aanwijzing van Stichting Media Houten als lokale publieke media-instelling voor Houten.

Voortgang

Zodra het Commissariaat voor de Media een besluit heeft genomen over de aanvraag om aanwijzing van Stichting Media Houten zal het Commissariaat de gemeente Houten hierover informeren.

Evaluatie

N.v.t.

Houten, 24 oktober 2023

het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten
de secretaris, de burgemeester,

A.J. Barink

G.P. Isabella

Bijlagen

1. Brief Commissariaat voor de Media 31-5-2023
2. Brief Commissariaat voor de Media 31-7-2023
3. Aanvraagformulier Stichting Media Houten, april 2023
4. Publicatie Staatscourant 12-5-2023
5. Uittreksel Kamer van Koophandel
6. Statuten 13-9-2009
7. Statutenwijziging 8-9-2023
8. Overzicht programmabeleidsbepalende organen Houten, IJsselstein en Nieuwegein
9. Brief aan Commissariaat voor de Media met advies gemeenteraad 15-12-2023
10. Omroep Houten, visie 2022-2025

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Rosa Molenaar

2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 656713

Onderwerp

Advies aanwijzing lokale publieke media-instelling

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 24 oktober 2023 gelezen en besluit:

1. Het Commissariaat voor de Media positief te adviseren over de vraag of Stichting Media Houten voldoet aan de wettelijke toegangscriteria voor aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor Houten, te weten:
 - a. dat Stichting Media Houten een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid is;
 - b. dat Stichting Media Houten zich ten doel stelt op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven;
 - c. dat Stichting Media Houten volgens de statuten een programmabeleidbepalend orgaan (pbo) heeft dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt;
 - d. dat het in gemeente Houten reeds actieve pbo representatief is samengesteld voor de belangrijkste in de gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, geestelijke en godsdienstige stromingen.
2. Het Commissariaat voor de Media te bevestigen dat de gemeenteraad bij het advies in aanmerking heeft genomen dat de aanvraag van Stichting Media Houten een aanwijzingsaanvraag betreft voor meerdere gemeenten, te weten Houten, IJsselstein, Lopik en Nieuwegein.
3. Het Commissariaat voor de Media per brief (bijlage 9) over het advies van de gemeenteraad te informeren.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 12 december 2023.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

G.P. Isabella